

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/23/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124322114
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:6124322114.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Kataríny Krochtovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcu: XXX.A., B., C. C. D. E. X, XXX XX A., F.: XX XXX XXX, právne zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanej: G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX A., t.č. bytom B. C. XXX, XXX XX G., E., o zaplatenie 8.847,73 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 5Csp/76/2024 – 129 zo dňa 05.09.2025, jednomyseľne takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výroku II. a III.
- II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny vo výške 8.847,73 EUR, zmluvných úrokov vo výške 1.944,20 EUR, úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 8.847,73 EUR od 21.03.2023 do zaplatenia, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 36,00 EUR a náhrady trov konania.

2. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 3.142,01 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 362,94 Eur od 21.03.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.04.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.05.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.06.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.07.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.08.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.09.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.10.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.11.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.12.2023 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.01.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.02.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.03.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.04.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.05.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.06.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.07.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.08.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.09.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.10.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.11.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.12.2024 do zaplatenia, vo výške 8 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.01.2025 do zaplatenia, vo výške 7,90 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.02.2025 do

zaplatenia, vo výške 7,65 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.03.2025 do zaplatenia, vo výške 7,65 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.04.2025 do zaplatenia, vo výške 7,40 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.05.2025 do zaplatenia, vo výške 7,15 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.06.2025 do zaplatenia, vo výške 7,15 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.07.2025 do zaplatenia, vo výške 7,15 % ročne zo sumy 95,83 Eur od 21.08.2025 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Stranám sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.“.

3. Vec právne posúdil podľa ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 37, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 2, 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), § 3 Nariadenia vlády 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa XX.XX.XXXX uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere - digitálna pôžička č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 9.200,- EUR. Keďže žalovaná poskytnutý úver riadne a včas nesplácala, žalobca výzvou zo dňa 21.02.2023 vyzval žalovanú k úhrade dlžnej sumy a následne ku dňu 20.03.2023 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd prvej inštancie posúdil predmetný zmluvný vzťah ako vzťah spotrebiteľský, keďže veriteľ ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu s dlžníčkou, ktorá je fyzickou osobou - nepodnikateľom. Na predmetnú zmluvu preto aplikoval príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Vzhľadom na vykonané dokazovanie uzavrel, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere s dlžníkom. Žalobca reagoval na výzvu súdu prvej inštancie ohľadne skúmania bonity dlžníka, avšak nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že veriteľ zisťoval príjem dlžníka dopytom v Sociálnej poisťovni, rovnako zisťoval úverovú zaťaženosť dlžníka v úverovom registri, avšak zákonodarca uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, čo znamená povinnosť zistiť nielen jeho príjem, ale aj pravidelné výdavky. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov súd prvej inštancie nepovažoval za dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 sa výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, avšak súd prvej inštancie mal za to, že uvedené ustanovenie nezavahuje povinnosti veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zisťovať reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb. Berúc do úvahy uvedené, prvoinštančný súd konštatoval, že žalobca nepredložil potrebné dôkazy, ktorými by preukázal, že ako veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanou skúmal riadne jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ. Žalobca ako veriteľ tak hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, keďže nepredložil žiadne dôkazy, aby schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver posudzoval s prihliadnutím k jej pravidelným mesačným výdavkom. Uvedené tak má za následok, že poskytnutý úver je bez úrokov a poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ.

5. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere - digitálna pôžička bolo nesporne preukázané, že táto neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. h) citovaného zákona, t.j. nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Zo zmluvy o úvere nie je vôbec zrejmé, z akých údajov veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. V zmluve bolo iba uvedené, že „Predpoklady výpočtu RPMN: RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že Dlžník bude poskytnutý Úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia ZoÚ, ZoÚ zostane platná dohodnutý čas a Dlžník a Banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách

ustanovených v ZoÚ. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady Dlužníka spojené s Úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v ZoÚ., avšak v zmluve o úvere nie sú uvedené konkrétne vyčíslené predpoklady, z ktorých veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. Vzhľadom na nedodržanie vyššie uvedenej obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere, túto súd prvej inštancie považoval za bezúročnú a bez poplatkov aj v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona.

6. Pokiaľ ide o zosplatenie úveru ku dňu 20.03.2023, tento úkon súd prvej inštancie posúdil ako neplatný, nakoľko v zosplatnení úveru v liste zo dňa 21.03.2023 absentuje špecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru. Ani v liste žalobcu zo dňa 21.02.2023, ktorým upozornil dlžníka na omeškanie, nie je uvedené s ktorou konkrétnou splátkou za ktorý mesiac sa mal dlžník dostať do omeškania. Rozhodovacia prax súdov sa v súvislosti s posudzovaním platnosti týchto jednostranných právnych úkonov menila, napr. aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/152/2022 z 13. februára 2025 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 34/2025). Keďže žalobca ako veriteľ v právnom úkone, ktorým zosplatnil úver neuviedol dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu, tak tento právny úkon je absolútne neplatný pre jeho neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného teda vyplýva, že nenastalo zosplatenie úveru poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere - digitálna pôžička zo dňa 25.05.2022, tento je naďalej živým úverom, keďže termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na 20.05.2030.

7. Keďže úver poskytnutý žalovanej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere - digitálna pôžička zo dňa 25.05.2022 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a zároveň nenastalo zosplatenie úveru, žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi prvých 39 splátok úveru splatných od 20.06.2022 do 20.08.2025, t.j. 39 splátok po 95,83 Eur pri bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (istina úveru 9.200,00 EUR / 96 splátok), t.j. 3.737,37 EUR. Do rozhodnutia súdu žalovaná zaplatila celkovo sumu 595,36 EUR, teda zostáva jej doplatiť na istine úveru sumu 3.142,01 EUR, preto súd prvej inštancie žalobe v tejto časti vyhovel s tým, že žalobcovi priznal aj úrok z omeškania od dňa 21.03.2023 zo sumy 362,94 EUR a ďalej po dni splatnosti ďalších splátok úveru až ku dňu rozhodovania súdu, t.j. zo sumy splátky 95,83 EUR od 21. dňa toho, ktorého mesiaca, od mesiaca apríl 2023 do mesiaca august 2025 a v prevyšujúcej časti žalobu v časti o zaplatenie úveru v sume 5.705,72 EUR (čo predstavuje rozdiel medzi uplatnenou sumou vo výške 8.847,73 EUR a priznanou sumou 3.142,01 EUR), úroku vo výške 1.944,20 EUR a úroku z omeškania nad priznanú časť zamietol ako nedôvodnú, keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a zároveň nenastalo zosplatenie úveru.

8. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnené náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 36,- EUR, prvoinštančný súd ich považoval za nepreukázané. Žalobca v žalobe síce tvrdil, že v súvislosti s vymáhaním pohľadávky mu vznikli náklady v celkovej výške 36,- EUR, avšak nepreukázal, aby skutočne vynaložil v súvislosti s vymáhaním pohľadávky túto sumu. Vzhľadom na uvedené, súd prvej inštancie žalobu žalobcu v časti o zaplatenie nákladov v sume 36,- EUR ako nedôvodnú taktiež II. výrokom rozsudku zamietol.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že žalobca mal úspech v časti o zaplatenie 3.142,01 EUR, t.j. v rozsahu 35,51 % a neúspech v rozsahu 64,49 % (5.705,72 EUR). Pomerne úspešnejšia žalovaná má voči žalobcovi nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 28,98 % (64,49 % - 35,51 %). Keďže však zo spisu vyplýva, že žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd prvej inštancie stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

10. Proti tomuto rozsudku, a to proti v časti výrokov II., III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc porušenie práva na spravodlivý proces, inú vadu konania, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Vyjadril sa k skutkovým okolnostiam, doposiaľ uhradenej sume žalovanou a pasívny postoj žalovanej po postúpení veci, ktorá nepreberala zásielky, nevyjadrila sa k žalobe a ani sa nezúčastnila na pojednávaní. Má za to, že úlohou súdov nie je vyhľadávať chyby v ustanoveniach zmluvy alebo v postupe zmluvných strán, ale poskytovať objektívnu ochranu sporovým stranám, ktorých práva boli porušené alebo ohrozené. Opačný prístup narúša postavenie sudcu ako nestranného arbitra a posúva ho smerom k jednej zo sporových strán. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 07.02.2018, ÚS 332/2019, I. ÚS 71/2020, II. ÚS 57/2020, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/84/2023. Je toho názoru, že nemá povinnosť

uvádzať tvrdenia k jeho postupu pri skúmaní bonity dlžníka bez procesnej obrany. Z uvedených dôvodov sa súd prvej inštancie neodôvodnene odklonil od rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Mimoriadne detailne sa vyjadril k skúmaniu schopnosti žalovanej splácať úver, pričom poukázal aj na jeho vyjadrenia a priložené listiny v priebehu prvoinštančného konania. Za daných okolností je preto podľa žalobcu vylúčené, aby súd dospel k záveru, že žalobca hrubým spôsobom porušil povinnosť skúmať schopnosť dlžníka splácať úver. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov SR. Následne sa podrobne vyjadril k údajne absentujúcim predpokladom pre výpočet RPMN s ohľadom na relevantnú judikatúru najvyšších súdnych autorít SR a Súdneho dvoru EÚ ako aj pripomienky Európskej komisie zo dňa 19.04.2022 vo veci C-12/22. Záverom namietal nesprávnu výšku omeškanej splátky (súčtu splatných splátok). Súd prvej inštancie žalobcovi priznal nárok na úhradu splatných splátok úveru, ktoré žalovaná ešte nezaplatila, pričom mu priznal splátky len v časti istiny. Má za to, že záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nepredstavuje dôvod pre alternovanie zmluvných dojednaní o výške splátky. Uvedené vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 260/2021 zo dňa 26.08.2021. Závery Ústavného súdu SR si osvojili aj niektoré senáty odvolacieho súdu Krajského súdu v Trenčíne a Krajského súdu v Košiciach. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti zmenil v súlade s jeho odvolacím návrhom. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

11. Vyjadrenie žalovanej do skončenia odvolacieho konania tunajšiemu súdu predložené nebolo.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a zistil, že napadnutý rozsudok vo výroku II. je potrebné potvrdiť.

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

14. Odvolanie žalobcu smeruje proti výrokom II. a III. rozsudku. Keďže výrok I., ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 3.142,01 EUR s príslušenstvom, tento výrok v zmysle ust. § 367 CSP nadobudol právoplatnosť.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

16. K námietke nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd poznamenáva, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu. Avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou

súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP), súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov; nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivý proces, táto vada zakladá prípustnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03). Právo na spravodlivý proces je porušené aj v takom prípade ak rozhodnutie súdu nie je riadne odôvodnené (viď rozhodnutia NSSR 5Cdo/57/2019, 2Cdo/100/2018, 4Cdo/3/2019, 4Cdo/125/2019, 4Cdo/120/2019, 1Obdo/7/2018 a ÚSSR III ÚS 559/2018, II ÚS 120/2020, I ÚS 235/2020). Táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže po preskúmaní celého konania pred súdom prvej inštancie nebolo odvolacím súdom zistené porušenie žiadneho čiastkového procesného práva odvolateľa, ktoré by odôvodňovalo záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé.

17. K námietke inej vady ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd poznamenáva, že tento odvolací dôvod dopadá na také pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod zostávajúce odvolacie dôvody. Takéto pochybenia sa stávajú relevantnými až za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takouto vadou môže byť napríklad nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2 CSP, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami v zmysle ust. § 193 CSP alebo napríklad posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu v zmysle ust. § 194 ods. 2 CSP, alebo akékoľvek iné pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody a mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže po preskúmaní celého konania pred súdom prvej inštancie nebola odvolacím súdom zistená iná vada v konaní, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

18. K námietke nesprávnych skutkových zistení z vykonaných dôkazov podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. f) odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke

nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. K naplneniu tejto odvolacej námietky podľa odvolacieho súdu nedošlo.

19. K námietke nesprávneho právneho posúdenia podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu čiastočne došlo, a to v časti záverov súdu prvej inštancie o nedostatočnom skúmaní bonity žalovanej zo strany žalobcu.

20. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere Digitálna pôžička č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

21. Žalobca spochybňoval postup súdu prvej inštancie, ktorý sa z vlastnej iniciatívy, teda bez toho, aby túto skutočnosť žalovaná namietala, zaoberal tým, či žalobca pri poskytovaní úveru skúmal bonitu žalovanej s odbornou starostlivosťou ako aj samotné závery súdu prvej inštancie k danej problematike.

22. Odvolací súd úvodom zdôrazňuje, že súd je povinný ex offa skúmať, či veriteľ si splnil svoju zákonnú povinnosť a predtým ako spotrebiteľovi poskytol úver, skúmal jeho platobnú schopnosť teda bonitu. V štádiu súdneho konania sa dlžník nachádza v pozícii toho slabšieho. Práve s poukazom na znevýhodnené postavenie spotrebiteľa Súdnym dvorom EÚ zdôrazňuje povinnosť vnútroštátneho súdu skúmať ex offa porušenie niektorých ustanovení spotrebiteľského práva, vrátane dodržania povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou pri prieskume úverovej bonity klienta. Účinná ochrana spotrebiteľa by sa nedala dosiahnuť, keby vnútroštátny súd nebol povinný, hneď ako disponuje na tento účel potrebnými informáciami o právnych a skutkových okolnostiach, preskúmať ex offa dodržanie povinnosti veriteľa stanovenej v článku 8 uvedenej smernice (rozsudok Súdného dvora OPR – Finance z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, body 66 a 70).

23. K potrebe skúmania splnenia povinnosti dodávateľa pri overovaní bonity spotrebiteľa ex offa, poukazuje odvolací súd aj na rozhodnutie Súdného dvora EÚ zn. C - 679/18, podľa ktorého články 8 a 23 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

24. Berúc do úvahy uvedené, odvolací súd aprobejuje postup súdu prvej inštancie, ktorý ex offa posudzoval postup žalobcu pri skúmaní bonity žalovanej s tým, že nemožno konštatovať, že by zo strany súdu prvej inštancie došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti a rovnosti sporových strán.

25. Pokiaľ ide o splnenie si povinnosti žalobcu skúmať bonitu žalovanej pred poskytnutím úveru, odvolací súd odkazuje na ustanovenie § 7 ods. 1 ZoSÚ, v ktorom bola upravená povinnosť veriteľa pred uzavretím alebo zmenou spotrebiteľskej zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. V prípade, ak veriteľ túto svoju zákonnú povinnosť zanedbá, zákon sankcionuje takéto konanie v zmysle § 11 ods. 2 nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Zákon v tejto súvislosti ustanovuje tiež, že v prípade ak dôjde k hrubému porušeniu § 7 ods. 1, v takom prípade zákon sankcionuje takéto konanie veriteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

26. Zákon o spotrebiteľských úveroch ukladá veriteľovi pri skúmaní bonity klienta postupovať s odbornou starostlivosťou, pričom zákon neuviedol zákonnú definíciu tohto pojmu. Aj napriek absencii takejto zákonnej definície možno vychádzať z toho, že odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka a nepochybne kľúčovou je aj pri skúmaní bonity klienta využívať aj verejne dostupné informácie, ako napr. štátom zverejňované údaje o životnom minime, existenčnom minime a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

27. Vzhľadom na uvedené ustanovenie možno od žalobcu ako veriteľa požadovať preukázanie skúmania bonity klienta, teda v uvedenom prípade bolo na žalobcovi, aby preukázal, že si svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov splnil, teda, že v uvedenom prípade bola splnená povinnosť vyplývajúca z § 7 ods. 1 ZoSÚ.

28. Žalobca trval na tom, že postupoval s odbornou starostlivosťou v zmysle ust. § 7 ZoSÚ a zobral do úvahy všetky informácie, ktoré mu toto ustanovenie ukladá vziať do úvahy. Mal za to, že veritelia nie sú povinní žiadať preukázanie konkrétnych mesačných výdavkov (napr. faktúrami za telefón, bývanie a pod.). Zdôraznil, že žalovaná žiadnym spôsobom nerozporovala tvrdenia žalobcu o jej rodinných pomeroch, príjmoch, či výdavkoch a ani nespochybnila ním uvedený ukazovateľ schopnosti splácať úver. Ďalej poukázal na informácie, ktoré mu žalovaná poskytla v žiadosti o úver, z ktorej vyplýva, že bola v danom čase slobodná a bezdetná, bola zamestnaná na C. v spoločnosti G. A., C., v danom zamestnaní pôsobila dlhšie ako 2 roky, zmluvu mala na dobu neurčitú. Vzdelanie dosiahla stredoškolské bez maturity. Ohľadom bývania uviedla, že býva s rodičmi (č. l. 14 rub). Informácie poskytnuté žalovanou si žalobca overil dopytom do Sociálnej poisťovne (č. l. 42) ako aj dopytom do úverového registra (č. l. 43). Z úverového registra vyplynulo, že žalovaná má dva existujúce úvery a žiadna žiadosť o úver jej doposiaľ nebola odmietnutá. Výška mesačnej splátky na existujúce úvery činila 55,- EUR. Žalovaná deklarovala príjem vo výške 550,- Eur. Žalobca si výšku príjmu žalobkyne overil s tým, že ho ustálil na sumu 520,- Eur. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral žalobca do úvahy životné minimum spotrebiteľa (t. j. 218,06 Eur), keďže žalovaná uviedla, že je slobodná a bezdetná. Výpočet limitu realizoval tak, že sčítal výšku existujúcich splátok úveru (55,- Eur) s výškou splátky poskytnutého úveru (t. j. 118,62 Eur) a s výškou nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť (t. j. 0,- Eur), pričom výsledná suma (t. j. 391,68,- Eur) musí byť nižšia ako výška príjmu (v tomto prípade 520,- Eur), čo bolo splnené. Za daných skutkových okolností tak odvolací súd musí dať za pravdu odvolateľovi a korigovať závery prvoinštančného súdu, ktorý nesprávne ustálil, že „žalobca nepredložil potrebné dôkazy, ktorými by preukázal, že ako veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanou skúmal riadne jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ.“ (Bod 32 rozsudku). S ohľadom na závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania a všetky zistené skutkové okolnosti má odvolací súd za to, že žalobca dostatočne skúmal príjem žalovanej pred uzatvorením spotrebiteľskej zmluvy.

29. K údaju o RPMN a predpokladoch pre jeho výpočet odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údaji o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky.

30. Odvolací súd uvádza, že je si vedomý, že v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2021 bolo zverejnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/183/2020 z 24.02.2021, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril právny názor, podľa ktorého z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ v znení do 31.03.2015 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet.

31. Napriek tomu odvolací súd zdôrazňuje, že v čase vyhlásenia tohto rozsudku odvolacieho súdu už Súdny dvor EÚ dňa 23.01.2025 rozhodol rozsudkom vo veci C-677/23 o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, podaného rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 12.10.2023, ktorý súvisí s konaním A.B, F.B proti C. C., B.. Z bodov tohto rozsudku vyplýva :

„58. Pokiaľ ide o povinnosť uviesť tieto rôzne predpoklady v zmluve o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, z judikatúry uvedenej v bode 30 tohto rozsudku vyplýva, že táto povinnosť má zabezpečiť, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami.

59. Toto uvedenie tak musí spotrebiteľovi umožniť overiť, či obchodník správne vypočítal RPMN, a ak nie, uplatniť svoje práva, najmä právo na odstúpenie od zmluvy stanovené v článku 14 smernice 2008/48, pričom lehota na uplatnenie tohto odstúpenia od zmluvy sa predĺži v prípade porušenia požiadaviek stanovených v článku 10 tejto smernice, ako aj ostatných práv stanovených vo vnútroštátnej právnej úprave, ako sankcia prijatá v súlade s článkom 23 uvedenej smernice.

60. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je RPMN uvedená v článku 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 (rozsudok z 09. 11. 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 70)

61. Na základe tejto judikatúry treba konštatovať, že uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve o úvere má tiež, najmä z dôvodov uvedených v bodoch 58 a 59 tohto rozsudku, pre spotrebiteľa zásadný význam.

62. Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 09. 11. 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 71).

63. Vzhľadom na to, že, ako bolo pripomenuté v bode 55 tohto rozsudku, predpoklady použité na výpočet RPMN môžu byť zložité, je potrebné ich zrozumiteľne, stručne a výslovne uviesť v zmluve o úvere, pričom samotná možnosť spotrebiteľa identifikovať ich na základe prečítania jednotlivých ustanovení tejto zmluvy nepostačuje.

64. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto 2. Článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, zmenenej smernicou 2011/90, sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.“

32. V súlade s vyššie uvedeným rozsudkom Súdneho dvora preto odvolací súd závery súdu prvej inštancie o absencii predpokladov pre výpočet RPMN v predmetnej Zmluve za správne.

33. Pokiaľ ide o čl. 2. 2 Zmluvy, na ktorý žalobca poukazoval v odvolaní, odvolací súd má za to, že v spomínanom článku, (a ani žiadnom inom ustanovení zmluvy), nie je výslovne uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN. Za označením „Predpoklady výpočtu RPMN:“ je uvedené, že „RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že Dižníkovi bude poskytnutý úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia ZoÚ, ZoÚ zostane platná dohodnutý čas a Dižník a Banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v ZoÚ. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové

náklady Dlužníka spojené s Úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov stanovených v ZoÚ.“. Takéto konštatovanie nie je možné považovať za splnenie si zákonnej povinnosti vyplývajúcej z ust. § 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ.

34. Rovnako rozloženie údajov o výške úveru, splátky, intervale, počte a termíne splátok, úrokovej sadzby do jednotlivých článkov Zmluvy na splnenie povinnosti uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov nepostačovalo. Odvolací súd sa preto stotožňuje so sudom prvej inštancie, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba jej povinná náležitosť uvedená v § 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ, keďže aj podľa odvolacieho súdu v Zmluve nie sú v nej uvedené všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN. Účelom tohto ustanovenia je totiž to, aby spotrebiteľ pochopil údaj o RPMN a aby mal informáciu o tom, ktoré údaje sa použijú pre jej výpočet. Je potrebné uviesť, ktoré údaje sú relevantné pre výpočet, a teda pre výšku RPMN, že vychádza sa pri v tomto údaji z výšky úveru, počtu splátok, výšky mesačnej splátky, či už s poistením alebo bez poistenia a podobne a tieto predpoklady pre výpočet RPMN musia byť v zmluve uvedené bez ohľadu na to, že jednotlivé tieto údaje sú v zmluve uvedené, ale len preto, že predstavujú inú povinnú náležitosť zmluvy. Logickým výkladom týchto ustanovení je potrebné dospieť k záveru, že splnením povinnej náležitosti zmluvy vo forme uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN nie je, ak jednotlivé údaje potrebné pre výpočet RPMN sú v zmluve uvedené ako iná jej povinná náležitosť, inak by zákonodarca nemal dôvod duplicitne uvádzať pri absencii týchto jednotlivých povinných náležitostí, či už ohľadom výšky úveru alebo výšky a počtu mesačnej splátky, ale aj ohľadom uvedenia všetkých predpokladov pre výpočet RPMN sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

35. Odvolací súd považuje za vecne správne aj závery súdu prvej inštancie ohľadom neplatného zosplatnenia úveru ku dňu 20.03.2023.

36. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca úver, ktorý žalovanej poskytol na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - digitálna pôžička č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, v celom rozsahu predčasne zosplatnil k 20.03.2023, a to oznámením označeným ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ (č. I. 29), v ktorej ustálil výšku dlžnej sumy na 9.050,83 EUR, pozostávajúcej z dlžnej istiny: 8.847,73 EUR, úroku: 167,10 EUR, poplatkov za upomienky: 36,- EUR (č. I. 29).

37. Možnosť predčasného zosplatnenia úveru je právne upravená v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

38. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodržiava dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskôr do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona.

39. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do 8. časti hlavy I. oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Právny predchodca žalobcu oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti žalovaného splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

40. Ako odvolací súd konštatoval už vyššie, medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, a preto pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

41. V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatnenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

42. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorom je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto

prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

43. Rovnako konkretizovanie splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, má zásadný vplyv na plynutie premlčacej doby. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenie § 53 ods. 9 tohto právneho predpisu, upravujú len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Sami o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Tento je právne upravený v ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia nevyplýva, aby začiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorom je spotrebiteľ v omeškaní s prihladením a zohľadnením aj uplynutia 15 dňovej lehoty od upozornenia spotrebiteľa na úmysel veriteľa jeho dlh zosplatiť pre nezaplatenie splátky.

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 29. novembra 2022, sp. zn. 7Cdo/268/2020, zverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2023 pod č. 29 konštatoval, cit.: „Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 Občianskeho zákonníka)“.

45. Z odôvodnenia citovaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ďalej vyplýva, že veriteľ sa na súde môže po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva splnenie celého dlhu, čím sa naplní zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka).

46. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právny úkon, akým je zosplatenie celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splátky, musí obsahovať aj dôležitý údaj, a to identifikáciu tej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Ak právny úkon zosplatenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatiť, je nejasný a teda neurčitý, nakoľko vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa, ako aj o tom, kedy začala plynúť trojročná premlčacia doba upravená v ustanovení § 103 vety druhej a § 101 Občianskeho zákonníka. Záver, podľa ktorého právny úkon zosplatenia je pre jeho neurčitosť neplatný podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka má oporu vo vykonanom dokazovaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudky tunajšieho súdu sp. zn. 7CoCsp/18/2022 zo dňa 28.11.2022, ktorý v obdobnej veci potvrdil rozsudok Okresného súdu Svidník sp.zn. 1Csp/95/2018 zo dňa 19.1.2022, obdobne aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/25/2022 zo dňa 28.02.2023, sp. zn. 6CoCsp/9/2025 zo dňa 25.09.2025

47. Odvolací súd tiež dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/15/2023 zo dňa 25.9.2024. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR skonštatoval, že napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení neplatnosti úkonov veriteľa realizovaných v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 a ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, preto namietané nesprávne právne posúdenie nebolo dôvodné. Neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo za následok neplatnosť zosplatenia úveru v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom v zmysle ustanovenia § 39 v spojení s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle ust. § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách.

48. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024 v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ust. § 565 a § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v

tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.

49. Obdobný záver vyplýva tiež z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 vydaného vo veci. V tomto rozhodnutí bolo zdôraznené, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatniť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej lehoty, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, že zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.

50. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/188/2023 zo dňa 31.07.2024 rovnako poukázal na to, že ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatniť celý dlh. Ak veriteľ totiž oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie poškodený.

51. Napokon prijatý právny názor zaujal Najvyšší súd SR aj v prvej vete „bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)“ uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2025. (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/38/2021 v spojení s uznesením NS SR sp. zn. 6Cdo/152/2022 zo dňa 13.2.2025).

52. Pokiaľ ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 123/2022 zo dňa 30.01.2024, odvolací súd má za to, že ide o ojedinelé rozhodnutie, ktoré vyslovuje opačný názor ako bol uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 2/2023, ktoré bolo vydané v rovnakom čase, pričom po tomto rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal ďalšie rozhodnutia, ktoré jasne konštatujú, že pre platné zosplatnenie sa vyžaduje, aby výzva pre zosplatnením obsahovala špecifikáciu konkrétnej splátky, s úhradou ktorej je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace.

53. Aj podľa názoru odvolacieho súdu z oznámenia o zosplatnení (v tomto prípade z „Výzvy na úhradu dlžnej sumy“), prípadne z upozornenia na možnosť zosplatnenia, musí byť zrejmé, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky je predmetný úver predčasne zosplatnený. Tento údaj musí byť aspoň v jednej notifikácii jednoznačne konkretizovaný. I keď Občiansky zákonník *expressis verbis* neuvádza čo má byť obsahom predmetných oznámení, tento obsah možno nepochybne vyabstrahovať z podmienok, ktoré musia byť splnené pre realizáciu mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom. Pokiaľ ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka možnosť predčasného zosplatnenia úveru podmieňuje uplynutím 3 mesačnej doby od omeškania so zaplatením splátky, tak je zrejmé, že táto konkrétna splátka musí byť jednoznačne identifikovateľná, čomu zodpovedá povinnosť vedieť ju i konkretizovať. Veriteľ predsa musí vedieť, pre ktorú splátku svoje právo zosplatniť úver uplatnil a nie je dôvod, prečo by touto informáciou nemal disponovať aj dlžník. V kontexte vyššie uvedených skutočností je potrebné považovať za právne bezvýznamný tvrdenie žalobcu, že aj matematickým výpočtom zo žalobcom predložených listín je možné ustáliť splátku, pre nezaplatenie ktorej žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

54. Odvolací súd v súlade s konštantnou judikatúrou poukazuje na tú skutočnosť, že podanie adresované súdu musí byť formulované jasne, zrozumiteľne a určito, a najmä žaloba, ktorou sa sťažovateľ domáha vydania konkrétneho rozhodnutia musí v zmysle § 132 Civilného sporového poriadku obsahovať úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh, pretože iba formálne a obsahovo spôsobilá žaloba je predpokladom vecného prejednania veci. Súd v civilnom sporovom konaní nie je povinný a ani nemôže nahrádzať úkony sporových strán, ktoré zaťažuje povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť (§ 150 CSP). Úlohou (a zodpovednosťou) sporových strán je substancovať skutkový základ sporu, t.j. vymedziť jeho základ a podstatu. Sú to predovšetkým sporové strany, ktoré sú zodpovedné za výsledok sporu. Zvýšenie požiadaviek na procesnú aktivitu sporových strán a s tým spojenú procesnú diligenciu (zodpovednosť) so sankčnými dôsledkami v prípadoch

procesnej pasivity je tak spôsobilé prispieť k efektívnemu a rýchlemu konaniu. (uznesenie Ústavného súdu SR, č.k. I. ÚS 268/2019-18 z 10.9.2019).

55. V danom prípade aj podľa odvolacieho súdu neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. že zo strany žalobcu nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom pre neurčitost' tohto právneho úkonu (37 OZ) z dôvodu chýbajúcej identifikácie nezaplátenej splátky, pre ktorú sa žalobca rozhodol zosplatiť úver. Pohľadávka sa nestala splatnou, a preto pokiaľ žalobca dôvodnosť podanej žaloby odvodzoval od neplatného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru z 20.03.2023 s tým, že podanou žalobou si uplatňoval zostatok istiny, úrok a poplatky za upomienky, pričom podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - digitálna pôžička č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX má žalobca poslednú 96 splátku uhradiť až dňa XX.XX.XXXX, teda žalobca si uplatňuje pohľadávku vyplývajúcu z tzv. „živého úveru“, ktorého splatnosť doposiaľ nenastala. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že podanej žalobe nie je možné vyhovieť v celom rozsahu, nakoľko žalobca má nárok na úhradu len tej časti istiny, ktorej splatnosť nastala do okamihu vyhlásenia rozsudku súdom prvej inštancie.

56. Ku dňu vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie bola uhradená pohľadávka do výšky 595,36 Eur, bolo potrebné započítať celé plnenie na splatnú istinu. Keďže zároveň súd prvej inštancie dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru, bolo jeho povinnosťou sa vyporiadať s amortizáciou istiny. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na aplikačnú prax súdov, ktorá v tomto ohľade nie je jednotná.

57. Podľa jedného názoru, keďže dlh žalovanej je bezúročný a bez poplatkov, v zmluve bolo dohodnuté, že dlh bude uhradený za 96 mesiacov, v takom prípade bude výška splátky istiny úveru mesačne predstavovať 95,83 Eur (úver vo výške 9.200,- Eur : 96 splátok = 95,83 Eur / splátka istiny úveru). Takýto postup zvolil aj prvoinštančný súd. V súvislosti s uvedeným výpočtom odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn.17CoCsp/38/2021 zo dňa 24. 02. 2022.

58. Podľa ďalšieho názoru je potrebné vychádzať z amortizácie úveru určenej vo formulárovej zmluve práve žalobcom (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/53/2020 zo dňa 24. 02. 2022). Amortizačná tabuľka v tomto prípade bola súčasťou samotnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - digitálna pôžička č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX (bod 2.3), v zmysle ktorej má žalobca, do času vyhlásenia rozsudku prvoinštančným súdom, nárok na úhradu istiny vo výške 3.262,34 Eur (výška istiny z 39 splatných splátok).

59. V prípade, že by odvolací súd prijal argumentáciu žalobcu a vychádzal by z celých splátok úveru podľa Zmluvy, teda 118,62 Eur / mesačne, by dlžná suma istiny úveru po odrátaní úhrad predstavovala 4.030,82 Eur (39 splátok x 118,62 eur = 4.626,18 eur – 595,36 Eur). Takýto výklad odvolací súd nepovažuje za sledujúci záujem spotrebiteľa, na ktorý poukázal Najvyšší súd SR v rozhodnutí vo veci sp. zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, na ktorý je potrebné prihliadať v prípade, že výklad danej problematiky je nejednoznačný.

60. Pokiaľ žalobca poukazoval na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 260/2021 z 26. augusta 2021, z jeho záverov je zrejme nasledovné: „V konaní všeobecné súdy riešili otázku výkladu toho, aký vplyv má to, že podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov, na povinnosť dlžníka splatiť úver v dohodnutých splátkach. Pri zodpovedaní tejto otázky súdy dospeli k záveru, že dlžník je povinný takýto úver splatiť vo výške dohodnutých splátok, teda že záver o bezúročnosti nemá žiaden vplyv na výšku dohodnutých splátok v tom význame, že jednotlivé splátky by sa mali pomerne znížiť o úroky a poplatky. Takýto výklad všeobecných súdov nie je v rozpore so žiadnym ustanovením zákona a v podstate je vyplnením jeho medzery, či skôr dotvorením následkov pomerne nového inštitútu spotrebiteľského práva. Tento výklad vedie k tomu, že dlžník nie je povinný platiť dojednané úroky a poplatky, no istinu musí splatiť v dojednanej výške splátok. Na tomto závere nie je badateľné žiadne popretie zmyslu zákona, ktoré by narúšalo spravodlivosť alebo ktoré by bolo možné považovať za svojvoľné.“

61. Zo záverov tohto nálezu Ústavného súdu SR je zrejme to, že postup, ktorý súdy zvolili nepovažuje za svojvoľný a považuje ho za vyplnenie medzery v zákone. Zjednodušene povedané, Ústavný súd SR pripúšťa, že je možné k danej problematike pristupovať aj spôsobom, aký žalobca uvádza v odvolaní, pričom nemožno takýto výklad považovať za svojvoľný. Z tohto rozhodnutia Ústavného súdu SR však nevyplýva, že by to bol jediný správny spôsob, alebo že by nebolo možné vyplniť medzeru v zákone iným prístupom, teda, že sa jedná o príkaz, či jediný správny výklad.

62. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti Odlišné stanovisko sudcu I. C. k výroku a odôvodneniu nálezu sp. zn. III. ÚS 260/2021 z 26. augusta 2021: „Ústavný súd SR preskúmava len to, či zákony neboli vyložené spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný

pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Ak si akýkoľvek účastník zmluvného vzťahu, a teda nielen spotrebiteľ, dohodne splácanie dlhu (plnenie v splátkach), takáto dohoda mu zaručuje právo na plnenie v splátkach. Uvedené právo nie je absolútne a môže byť prelomené vyhlásením predčasnej splatnosti. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka; v spotrebiteľských veciach je režim sprísnený, § 53 ods. 9). Pred všeobecnými súdmi nebolo sporné, že uvedené právo na predčasnú splatnosť sa veriteľovi (žalobcovi) nepriznalo. To ale znamená, že právo dlžníka (tu sťažovateľky) na doplatenie splátok z úverového vzťahu zostalo nedotknuté. Ak by teda súd v rozpore s obsahom zmluvy a v predstihu rozhodol o zaplatení časti nároku, ktorý podľa zmluvy ešte nie je splatný, takéto rozhodnutie by popieralo samotný úver, ktorého splatenie bolo dohodnuté v splátkach. Rovnako by boli závery napadnutého rozsudku postavené proti podstate inštitútu predčasnej splatnosti (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Takéto rozhodnutie by bolo vnútorne rozporuplné, pretože na jednej strane by vychádzalo zo stavu, že predčasná splatnosť úveru do úvahy neprichádza, no na druhej strane by predčasnú splatnosť fakticky nariaďovalo.

Takáto právna konštrukcia, ktorou by súd konal proti samej podstate práva na plnenie v splátkach, môže mať negatívne následky obzvlášť v prípade dlhotrvajúcich úverov a pri väčšom objeme úverových prostriedkov, tak ako je tomu v prejednávannej veci (96 mesačných splátok). Konštrukcia narúša podstatu a zmysel predčasnej splatnosti, ktorej sa v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie venuje pozornosť: V prvom rade, pokiaľ ide konkrétne o podmienku týkajúcu sa predčasného splatenia uvedenú v dlhodobých zmluvách z dôvodu neplnenia povinností zo strany dlžníka počas určitého obdobia, je úlohou vnútroštátneho súdu predovšetkým preveriť, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 77 a 78 svojich návrhov, či možnosť predajcu alebo dodávateľa rozhodnúť o splatnosti celého úveru závisí od toho, že si spotrebiteľ nesplnil povinnosť, ktorá je v spornom zmluvnom vzťahu podstatná, či sa táto možnosť priznáva v prípadoch, v ktorých je takéto nesplnenie povinnosti dostatočne závažné vo vzťahu k dobe splácania úveru a k jeho výške, či táto možnosť predstavuje odchýlku od právnych predpisov uplatňovaných v tejto oblasti a či vnútroštátne právo stanovuje primerané a účinné prostriedky, ktoré spotrebiteľovi, na ktorého sa takéto podmienka uplatní, umožnia, aby odvrátil účinky takejto splatnosti úveru (porovnaj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. marca 2013 vo veci C-415/11 Mohamed Aziz, J.:J.:K.:XXXX:XXX).

Rozhodnutie, ktorým by súd priznal dosiaľ nesplatnú časť nároku žalobcovi, by nereflektovalo na podstatu a zmysel amortizačnej tabuľky relevantnej pri spotrebiteľských úveroch. Amortizačná tabuľka špecifikuje zložky splátok úveru podľa časti dopadajúcej na istinu, úroky a poplatky (napr. rozsudok SDEÚ z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti , J.:J.:K.:XXXX:XXX). Veriteľ nemá zákonný podklad na jednostranné vyplňanie „priestoru“ dopadajúceho v splátke na úroky istinou z inej splátky. Takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s princípom ekvivalencie, podľa ktorého nie je prípustné v dotknutej veci postupovať menej výhodne ako v iných úverových vzťahoch, pri ktorých rovnako nie je možné naplniť predčasnú splatnosť. V preskúmvanej veci by takýmto rozhodnutím v časovom predstihu aj bez aktivácie defaultu súd neumožnil vykonať žalovanému jeho právo na ešte len v budúcnosti splatnú splátku. Takéto rozhodnutie by bolo proti podstate splátok úverového vzťahu ako zákonného inštitútu.“

63. S poukazom na už citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, súd prvej inštancie pri nejednoznačnom výklade problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, uprednostnil ten výklad a postupoval v súlade aplikačnou praxou vyšších súdov, ktorá sleduje záujem spotrebiteľa. Berúc do úvahy uvedené, odvolací súd aprobuje záver súdu prvej inštancie, ktorý ustálil, že žalobca môže od žalovanej vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku, ktorú žalovaná žalobcovi doposiaľ neuhradila, t. j. 3.142,01 Eur (96 x 95,83 Eur = 3.737,37 Eur – 595,36 Eur).

64. Nad rámec uvedeného odvolací súd pripomína, že vyššie uvedené žalovanú nezbujuje povinnosti vyplývajúcej zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - digitálna pôžička č. XXXXXXXXXXXXXXXX L. D. XX.XX.XXXX, a to uhrádzať dlžnú sumu splátok istiny úveru, ktorá sa postupne stane splatnou v budúcnosti (každý nasledujúci mesiac), a to až do zaplatenia celej istiny úveru (t. j. 9.200,- Eur).

65. Judikatúra súdov, vrátane ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj inými odvolacími námietkami strán sporu, nakoľko neboli spôsobilé privodiť zmenu rozhodnutia odvolacieho súdu.

66. Nad rámec uvedeného odvolací súd záverom považuje za potrebné poukázať aj na princíp právnej istoty, ktorý je imanentným znakom právneho (napr. PL. ÚS 36/95), a ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Obsahovým komponentom princípu právnej istoty je veľmi zjednodušene povedané rovnaká odpoveď na právnu otázku za rovnakého alebo analogického skutkového stavu. Z uvedeného zároveň vyplýva, že pokiaľ je splnená podmienka existencie rovnakého alebo analogického skutkového stavu, je splnený základný predpoklad na to, aby súd na účel dodržania princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia musel dať na určitú právnu otázku rovnakú odpoveď.

67. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. ako aj závislom výroku III. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

68. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobkyni ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

69. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).